

НАШІ ЮВІЛЯРИ

75

Виповнилося 75 років від дня народження фахівця у галузі конституційного права, державного управління, екологічного права, директора Інституту держави і права ім. В. М. Корецького НАН України і ректора Київського університету права, академіка Національної академії наук України і Національної академії правових наук України, іноземного члена Російської академії наук, заслуженого діяча науки і техніки України **Юрія Сергійовича Шемшученка**.

Ю. С. Шемшученко народився 14 грудня 1935 р. у місті Глухові Чернігівської (тепер — Сумської) області у робітничій родині. У 1962 р. закінчив юридичний факультет Київського університету (нині — Київський національний університет ім. Тараса Шевченка). У 1962–1966 рр. працював помічником прокурора, прокурором району в Сумській області. Протягом 1966–1969 рр. навчався в аспірантурі Інституту держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, після закінчення якої залишається працювати в цьому ж інституті: з 1972 р. — старшим науковим співробітником, з 1979 р. — завідувачем відділу, а з 1988 р. і донині — директором інституту.

У 1970 р. Ю. С. Шемшученко захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук на тему «Прокурорський нагляд за законністю в діяльності виконкомів місцевих Рад», у 1979 р. — дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук на тему «Організаційно-правові проблеми державного управління охороною навколишнього середовища в СРСР». Науковий ступінь доктора юридичних наук присуджено у 1979 р. Вчене звання професора присвоєно у 1985 р. Обраний академіком Національної академії наук України у 1992 р., а у 1993 р. — академіком Національної академії правових наук України.

Перу Ю. С. Шемшученка належить понад 800 наукових праць, у тому числі близько 30 індивідуальних і колективних монографій з актуальних проблем конституційного, адміністративного,

екологічного та аграрного права, історії держави і права України. Ю. С. Шемшученко є ініціатором ідеї, організатором видання, автором понад 400 статей і відповідальним редактором першої в Україні фундаментальної шеститомної «Юридичної енциклопедії» (1998–2004 рр.).

Помітною є законопроектна діяльність Ю. С. Шемшученка. Він брав активну участь у Конституційній комісії і робочій групі з підготовки чинної Конституції України, а також у підготовці багатьох проектів законів та кодексів («Про охорону навколишнього природного середовища», Земельного кодексу України, «Про науку і наукову діяльність», «Про полювання і мисливське господарство», «Про енергозбереження», Екологічного кодексу України та ін.). Він є членом президентської Комісії з реформування правоохоронних органів, інших комісій і груп, науковим радником Голови Верховної Ради України.

Ю. С. Шемшученко понад 20 років успішно очолює Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. Під його керівництвом підготовлено більше 20 докторів і кандидатів юридичних наук, а сам Інститут став провідною юридичною науковою установою України, яка забезпечує розроблення наукових засад державотворення і правотворення в країні у сучасний період.

Ю. С. Шемшученко багато зробив для підвищення ролі юристів у розбудові правової держави. Він був організатором і першим головою найбільшої громадської юридичної організації — Співки юристів України (1991–1993 рр.), сприяв діяльності Світового конгресу українських юристів. Був одним із засновників Національної академії правових наук України, є членом її президії і академіком-секретарем відділення екологічного, господарського та аграрного права. Президент Української асоціації політологів (1991–1994), член Конституційної комісії України (1990–1993), голова Комісії при Президентові України з питань громадянства (1994–2005). Іноземний член РАН з 1999 р., академік Української академії політичних наук з 1995 р. Експерт Ради Європи з екологічного права з 1993 р. Головний редактор журналів «Правова держава», «Держава і право» та ін.

Ю. С. Шемшученку присвоєно почесне звання Заслужений діяч науки і техніки України (1995). Нагороджений орденами Князя Ярослава

Мудрого V ступеня (1999) і IV ступеня (2006), Почесною грамотою Кабінету Міністрів України (2003), Почесною грамотою Верховної Ради України (2002), лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки (2004), лауреат Премії НАН України імені М. П. Василенка (1998), почесний ректор Київського університету права НАН України.

Фахівець у галузі конституційного права, державного управління, екологічного і аграрного права. Опублікував понад 800 наукових праць, серед яких: «Правовые проблемы экологии» (1989), «Академічна юридична думка» (у співавт., 1998), «Український парламентаризм: минуле і сучасне» (у співавт., 1999), «Юридична енциклопедія: В 6-ти т.» (голов. ред.), «Конституція України: Науково-практичний коментар» (2003), «Земельний кодекс України: Коментар» (2003), «Теоретические проблемы гармонизации законодательства Украины с европейским правом. Проблемы гармонизации законодательства Украины и стран Европы» (2003), «Антологія української юридичної думки: у 10 т.» (у співавт., 2003–2005, заг. ред.), «До проблеми формування законодавчої політики в Україні» (2005), «Земельний кодекс України: Науково-практичний коментар» (2004), «Теоретические проблемы современного экологического законодательства в Украине // Современные проблемы экологического права, политики и образования» (2006), «Великий енциклопедичний юридичний словник» (2007), «Гендерні паритети в умовах трансформації суспільства» (у співавт., 2007), «Кодифікація законодавства України: теорія, методологія, техніка» (у співавт., 2007), «Екологічне право України: Академічний курс: Підручник. 2-ге вид.» (у співавт., 2008).

Високий професіоналізм, талант науковця й організатора науки, глибока порядність, людяність, чуйність та доброзичливість — це риси, які характеризують академіка Ю. С. Шемшученка як людину яскравої особистості.

Президія Академії правових наук України, редакційна колегія «Вісника Академії правових наук України» щиро вітають **Юрія Сергійовича Шемшученка** зі славетним ювілеєм і бажають йому міцного здоров'я, щастя, творчого натхнення, подальшої плідної праці на благо людства, в ім'я злагоди в суспільстві і процвітання демократичної, правової держави — України.